

**TULUNDUSÜHISTU
EESTI LIHAVEISEKASVATAJATE ÜHISTU
PÕHIKIRI**

1. Ärinimi, asukoht ja majandusaasta

- 1.1. Tulundusühistu ärinimi on Eesti Lihaveisekasvatajate Ühistu (edaspidi - Ühistu), inglise keelse nimega Estonian Cattle Breeders Union
- 1.2. Ühistu asukoht on Tartu.
- 1.3. Ühistu majandusaasta algab 01. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

2. Ühistu liik, eesmärk ja tähtaeg

- 2.1. Ühistu on tulundusühistu.
- 2.2. Ühistu eesmärgiks on toetada ja soodustada oma liikmete majanduslikke huve läbi ühise majandustegevuse, milles liikmed osalevad lihaveisekasvatajatena. Ühistu korraldab liikmete poolt toodetud põllumajandustoodete (lihaveiste) ühist turustamist, töötlemist ja töötlemisel saadud toodete ühist turustamist, samuti liikmete ühist väljaõpet ning lihaveisekasvatuse arendamist.
- 2.3. Ühistu on asutatud määramata tähtjaks.

3. Ühistu vastutus

- 3.1. Ühistu vastutab oma kohustuste eest oma varaga.
- 3.2. Ühistu liige ei vastuta isiklikult Ühistu kohustuste eest.

4. Ühistu liikmed

- 4.1. Ühistu liikmeks võivad olla Eesti Lihaveisekasvatajate Seltsi liikmed, kelle tegevuses vastab kehtivatele PRIA lihaveiste tootjarühma toetuse nõuetele.
- 4.2. Ühistu liikmeteks on asutamislepingu sõlminud isikud ja pärast registrisse kandmist vastu võetud uued isikud.
- 4.3. Liikmeks vastuvõtmiseks peab isik esitama kirjaliku avalduse, milles peab muu hulgas kinnitama vastavust Ühistu põhikirjaga liikmele kehtestatud nõuetele.
- 4.4. Liikmeks vastuvõtmine ja liikmeks vastuvõtmisest keeldumine on nõukogu pädevuses. Nõukogu vaatab liikmeks astumise avalduse läbi ühe kuu jooksul, arvates avalduse esitamise päevast nõukogule. Nõukogul on õigus nõuda avalduse esitanud isikult tõendeid, mis kinnitavad avalduse esitanud isiku vastavust Ühistu põhikirjaga liikmele kehtestatud nõuetele. Nõukogu annab nimetatud tõendite esitamiseks mõistliku tähtaja.

- 4.5. Liikmeks vastuvõtmisest võib keelduda mõjuvatel põhjustel, milleks on eelkõige järgmised asjaolud:
- 4.5.1. isik ei vasta käesoleva Ühistu põhikirjaga liikmele kehtestatud nõuetele;
  - 4.5.2. isik ei ole esitanud hoolimata nõukogu nõudest tõendeid, mis kinnitavad isiku vastavust käesoleva põhikirjaga liikmele kehtestatud nõuetele;
  - 4.5.3. Ühistu ei suuda tagada ega soodustada olemasolevast suurema arvu liikmete majanduslikke huve;
  - 4.5.4. isik on varem Ühistust välja arvatud käesoleva põhikirja p-des 4.10.1 - 4.10.5 nimetatud põhjusel.
- 4.6. Liikmeks vastuvõtmisest keeldumise otsuse tegemisel peab nõukogu saatma isikule tema vastuvõtmisest keeldumise otsuse ära kirja. Ära kiri tuleb saata ühe nädala jooksul otsuse tegemisest arvates. Nimetatud otsuses peab olema näidatud vastuvõtmisest keeldumise põhjendus.
- 4.7. Liikmeks vastuvõtmisest keeldumise otsusele võib isik esitada kaebuse üldkoosolekule ühe kuu jooksul otsuse ära kirja saamise päevast. Kaebus esitatakse kirjalikult nõukogu kaudu. Üldkoosolek teeb esitatud kaebuse kohta otsuse kaebuse saamisele järgneval koosolekul ja tehtud otsuse ära kiri saadetakse isikule ühe nädala jooksul otsuse tegemisest arvates. Üldkoosoleku tehtud keeldumisotsuse võib vaidlustada maakohtus kolme kuu jooksul otsuse ära kirja saamise päevast arvates. Maakohtusse pöördumine ilma üldkoosolekule kaebust esitamata ei ole lubatud.
- 4.8. Liikmelisus Ühistus lõpeb:
- 4.8.1. liikme väljaastumisel Ühistust;
  - 4.8.2. liikme Ühistust väljaarvamisel;
  - 4.8.3. juriidilisest isikust liikme lõppemisel.
- 4.9. Ühistust väljaastumiseks peab liige esitama Ühistu juhatusele kirjaliku avalduse. Avaldus tuleb esitada vähemalt kuus kuud enne väljaastumist.
- 4.10. Liikme võib arvata Ühistust välja mõjuval põhjusel, milleks on liikme poolt:
- 4.10.1. seaduse või käesoleva põhikirja nõuete oluline rikkumine;
  - 4.10.2. üldkoosoleku, juhatuse või nõukogu otsuste oluline täitmata jätmine;
  - 4.10.3. Ühistu maine või huvide oluline kahjustamine;
  - 4.10.4. osamaksu tähtaegne tasumata jätmine;
  - 4.10.5. liikme ja Ühistu vahel sõlmitud liikmelepingu või põllumajandustoodete müügilepingu rikkumine liikme poolt, kui selle tulemusena rikutakse Ühistuga põllumajandustoodete edasimüügiks sõlmitud lepinguid;
  - 4.10.6. kui liige ei vasta enam käesoleva põhikirjaga liikmele kehtestatud nõuetele ja see mittevastavus on kestnud katkematult vähemalt ühe majandusaasta jooksul.
- 4.11. Ühistu liikme väljaarvamise otsustab nõukogu. Ühistu liige peab ühistust väljaarvamisel ja väljaastumisel tasuma ühistule mõistliku hüvituse, kui tema väljaastumine ja väljaarvamine põhjustab vastavalt asjaoludele ühistule olulist kahju või seab kahtluse alla ühistu tegevuse jätkumise.
- 4.12. Liikmele tuleb väljaarvamisotsusest teatada kirjalikult kahe nädala jooksul, arvates vastava otsuse tegemisest. Teates peab olema märgitud Ühistust väljaarvamise põhjus ja alus.

Väljaarvamisotsuse peale võib edasi kaevata Üldkoosolekule ühe kuu jooksul, arvates väljaarvamisteate kättesaamisest. Kaebus esitatakse kirjalikult nõukogu kaudu. Üldkoosolek teeb esitatud kaebuse kohta otsuse kaebuse saamisele järgneval koosolekul ja tehtud otsuse ära kiri saadetakse isikule ühe nädala jooksul otsuse tegemisest arvates. Väljaarvamisotsuse peale, mille on teinud üldkoosolek, võib liige edasi kaevata maakohtusse ühe kuu jooksul, arvates üldkoosoleku otsusest teadasaamisest.

- 4.13. Juhatus peab Ühistu liikmete nimekirja seaduses sätestatud korras.
- 4.14. Ühistu liikmel on õigus:
  - 4.14.1. osaleda üldkoosolekul;
  - 4.14.2. saada Ühistu kulul üldkoosoleku protokoll või selle osa ära kirja;
  - 4.14.3. saada juhatuselt üldkoosolekul teavet Ühistu tegevuse kohta;
  - 4.14.4. tutvuda Ühistu dokumentidega üldkoosoleku otsusel, kui see ei kahjusta ühistu majanduslikke huve;
  - 4.14.5. võtta osa Ühistu tegevusest;
  - 4.14.6. astuda Ühistust välja;
  - 4.14.7. kasutada muid seadusest ja käesolevast põhikirjast tulenevaid liikme õigusi.
- 4.15. Ühistu järgib liikmete võrdse kohtlemise põhimõtet.

5. Osamaksu ja sisseastumismaksu suurus ja tasumise kord

- 5.1. Osakapitali suurus Ühistu asutamisel on kokku kuusteist tuhat (16 000.-) eurot. Asutamisel tasumisele kuuluv osamaks tasutakse ühistu stardikontole kolme (3) tööpäeva jooksul arvates asutamislepingu sõlmimisest.
- 5.2. Ühistu liikmeks astujad maksavad ühekordse sisseastumismaks summas ükssada (100) eurot, mis tasutakse enne ühistu liikmete nimekirja kandmist ja mida liikmelisuse lõppemisel ei tagastata.
- 5.3. Ühistu liikme osamaksu suuruseks on üks tuhat (1000.-) eurot.
- 5.4. Osamaksu ja sisseastumismaksu võib tasuda üksnes rahas.
- 5.5. Ühistu liikmeks taotleja on kohustatud tasuma sisseastumismaksu liikmeks astumise avalduse esitamise päeval. Ühistu osamaks tuleb tasuda Ühistu arvelduskontole kolme (3) tööpäeva jooksul arvates Ühistu liikmeks vastuvõtmisest.
- 5.6. Liikmelisuse lõppemisel tagastatakse liikmele tema poolt tasutud osamaks ühe kuu jooksul liikmelisuse lõppemisest arvates.
- 5.7. Liikmete täiendavate lisakohustuste määramise otsustab üldkoosolek. Kohustuslik osalus peab olema võrdne kõigi liikmete suhtes või sõltuma liikme poolt Ühistu vara või muude võimaluste kasutamise mahust.

6. Liikmetele lisakohustuste määramise kord

- 6.1. Liikmetele võib määrata lisakohustusi:
  - 6.1.1. üldkoosoleku otsusega;
  - 6.1.2. liikme ja Ühistu vahel sõlmitava liikmepinguga, mille tüüptingimused kinnitab nõukogu;
  - 6.1.3. liikme ja Ühistu vahel sõlmitavate põllumajandustoodete müügilepingutega, mille tüüptingimused kinnitab nõukogu.

- 6.2. Liikmed peavad, juhul kui Ühistu netovara on vähem kui pool osakapitalist, tasuma üldkoosoleku otsusel lisissemaksed võrdeliselt liikmete osamaksude suurusega. Üldkoosolek ei või määrata majandusaasta jooksul tasumisele kuuluvaid lisissemakseid suuremas summas kui liikme osamaksu suurus.
- 6.3. Üldkoosoleku otsusega võib kehtestada liikmetele kohustusliku minimaalse protsentuaalse määra liikmete poolt toodetavast põllumajandussaadusest (lihavedest), mis tuleb müüa igal aastal läbi Ühistu.

7. Üldkoosolek

- 7.1. Üldkoosolek on Ühistu kõrgeim organ.
- 7.2. Üldkoosoleku pädevus on toodud seaduses ja käesolevas põhikirjas.
- 7.3. Üldkoosolek on korraline või erakorraline.
- 7.4. Korraline üldkoosolek toimub üks kord aastas. Juhatus kutsub korralise üldkoosoleku kokku majandusaasta aruande kinnitamiseks kuue kuu jooksul majandusaasta lõppemisest arvates.
- 7.5. Erakorralise üldkoosoleku kutsub kokku juhatus kas nõukogu ettepanekul või oma äranägemise järgi, samuti seaduses sätestatud juhtudel.
- 7.6. Juhatus saadab üldkoosoleku toimumise teate kõigile liikmetele. Teade saadetakse liikmete nimekirja kantud aadressil. Kui Ühistu teab või peab teadma, et liikme aadress erineb liikmete nimekirja kantust, tuleb teade saata ka sellel aadressil. Teade peab olema saadetud selliselt, et see jõuaks saaja aadressile tavalise edastamise korral vähemalt üks nädal enne üldkoosoleku toimumist. Teates tuleb näidata üldkoosoleku läbiviimise aeg, koht ja päevakord, samuti muud koosolekuga seonduvalt tähtsust omavad asjaolud. Kui üldkoosolekul muudetakse põhikirja, tuleb teates näidata kavandatud muudatuste olemus. Kui pärast üldkoosoleku kokkukutsumise teate saatmist muudetakse päevakorda liikmete nõudel, tuleb päevakorra muutmisest teatada enne üldkoosoleku toimumist samas korras ja sama tähtaja jooksul nagu üldkoosoleku kokkukutsumise teate saatmisel.
- 7.7. Üldkoosolek võib vastu võtta otsuseid, kui kohal või esindatud on üle poole ühistu liikmetest. Kui üldkoosolekul ei ole kohal või esindatud nimetatud arv liikmeid, kutsub juhatus kolme nädala jooksul, kuid mitte varem kui seitsme päeva pärast, kokku uue koosoleku sama päevakorraga. Uus üldkoosolek on pädev vastu võtma otsuseid, sõltumata koosolekul viibivate või esindatud liikmete arvust.
- 7.8. Üldkoosoleku korraldamise kulud kannab Ühistu. Kui üldkoosolek kutsutakse kokku liikmete nõudel või nad kutsuvad selle ise kokku, võib üldkoosoleku otsusega jätta kulud üldkoosoleku kokkukutsumist taotlenud või kokku kutsunud liikmete kanda.
- 7.9. Üldkoosoleku otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletab üle poole üldkoosolekul osalenud või esindatud Ühistu liikmetest, kui seadusega ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Igal Ühistu liikmel on üldkoosolekul üks hääl.
- 7.10. Kui Ühistul on üle 200 liikme või enamus liikmetest on ühistud, võib teha üldkoosoleku pädevuses olevaid otsuseid üldkoosolekut kokku kutsumata. Sellisel juhul kohaldatakse vastavalt äriseadustiku sätteid osaiühingu osanike otsuse tegemise kohta koosolekut kokku kutsumata.

8. Nõukogu

- 8.1. Ühistul on nõukogu, mis koosneb 3 kuni 5 liikmest.
- 8.2. Nõukogu liikmed valivad endi hulgast esimehe, kes korraldab nõukogu tegevust.
- 8.3. Nõukogu pädevus on sätestatud kehtivas seaduses ja käesolevas põhikirjas.
- 8.4. Nõukogu valitakse 3 aastaks.
- 8.5. Nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kolme kuu jooksul.
- 8.6. Nõukogu koosolekud protokollitakse ja allkirjastatakse kõigi nõukogu koosolekul osalenud liikmete poolt.
- 8.7. Nõukogu koosolekuid võib läbi viia ja otsuseid vastu võtta elektroonilise sidevahendite kaudu, mis võimaldavad kirjalikku taasesitamist (e-kirjad, digiallkirjad jne).
- 8.8. Nõukogu liikmel ei ole õigust hääletamisest keelduda ega erapooletuks jääda. Häälte võrdsel jagamisel on otsustav Nõukogu esimehe hääl.

9. Juhatus

- 9.1. Juhatus on Ühistu juhtorgan, mis esindab ja juhib Ühistut. Juhatus peab juhtimisel kinni pidama nõukogu seaduslikest korraldustest.
- 9.2. Juhatus liikmed valib ja kutsub tagasi nõukogu.
- 9.3. Juhatusel on 1 kuni 3 liiget. Kui juhatusel on üle kahe liikme, valivad juhatus liikmed endi hulgast juhatus esimehe, kes korraldab juhatus tegevust.
- 9.4. Ühistut võib kõikide tehingute tegemisel esindada iga juhatus liige.
- 9.5. Juhatus liikmed on Ühistu nimel tehingute tegemisel kohustatud Ühistu suhtes järgima põhikirjas ettenähtud või üldkoosoleku, nõukogu või juhatus kehtestatud piiranguid.

10. Audiitor ja revident

- 10.1. Ühistu raamatupidamise ja aruandluse õigsust kontrollib Ühistu revident ja seaduses sätestatud isikud oma pädevuse piires.
- 10.2. Revident ei või olla Ühistu juhatus liige, raamatupidaja, nende abikaasa, laps, vend, õde või vanem.
- 10.3. Revident kontrollib, kas majandusaasta aruanne vastab raamatupidamisele ja kajastab Ühistu majandustegevust ja finantsseisu õigesti ja õiglaselt, samuti Ühistu juhtimist ja liikmete nimekirja pidamise õigsust.
- 10.4. Revidendil on õigus ja kohustus kontrollida Ühistu vara, arvelduskontosid, raamatupidamisdokumente, nõuda selgitusi ja muud abi oma ülesannete täitmisel.
- 10.5. Revidendil on õigus tutvuda Ühistu kõigi dokumentidega. Juhatus peab andma revidendile teavet Ühistu tegevuse ja muude andmete kohta.
- 10.6. Revidendil on õigus võtta osa juhatus koosolekust, osaledes koosolekul hääleõigusega.
- 10.7. Kontrolli tulemuste kohta koostab revident aruande ja esitab selle üldkoosolekule kinnitamiseks.

- 10.8. Revidendi volituste tähtaeg on üks kuni kolm aastat.
- 10.9. Ühistul on audiitor, kui Ühistu raamatupidamise aastaaruande audiitorkontrolli kohustus tuleneb audiitortegevuse seadusest.
- 10.10. Audiitori nimetab üldkoosolek, kes määrab ka audiitori tasustamise korra. Audiitori võib nimetada ühekordse audiitorkontrolli tegemiseks või tähtajaga kuni kolm aastat.

11. Dividend

- 11.1. Ühistu liikmetele võib üldkoosoleku otsusel teha väljamaksed puhaskasumist või eelmise majandusaasta kasumist, millest on maha arvatud eelmiste aastate katmata kahjum (dividend). Dividende võib maksta üksnes kinnitatud majandusaasta aruande alusel. Kui Ühistu koostab konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande, otsustatakse kasumi jaotamine konsolideerimisgrupi konsolideeritud aruannete alusel.
- 11.2. Dividende makstakse vastavalt Ühistu liikmete osalemisele Ühistu tegevuses. Liikmete Ühistu tegevuses osalemise kindlaksmääramisel lähtutakse liikmete poolt Ühistule kaudu müüitud põllumajandussaaduste müügikäibest perioodil, mille eest dividendi makstakse.
- 11.3. Liikmel on õigus nõuda üldkoosoleku otsusega ettenähtud dividendi väljamaksmist.

12. Kahjumi katmise kord

- 12.1. Ühistu kohustuste täitmiseks moodustatakse reservkapital.
- 12.2. Reservkapital moodustatakse ja seda täiendatakse sisseastumismaksudest, kasumieraldistest ja reservkapitali intressidest.
- 12.3. Reservkapitali suurus on üks kümnendik osakapitalist, kui reservkapitali suurus vastab põhikirjas ettenähtule, lõpetatakse selle suurendamine kasumieraldiste ja reservkapitali intresside arvel.
- 12.4. Ühistu kahjum kaetakse üldkoosoleku otsusel:
- 12.4.1. esmajoones eelmiste perioodide jaotamata kasumi arvelt;
- 12.4.2. reservkapitali arvelt, kui kahjumit ei ole võimalik katta eelmiste perioodide jaotamata kasumi arvelt;
- 12.4.3. käesoleva põhikirja p-s 6.2 nimetatud lisisissemaksete arvelt, kui kahjumit ei ole võimalik katta eelmiste perioodide jaotamata kasumi ja reservkapitali arvelt.

13. Vara jaotamise kord ühistu lõpetamisel

- 13.1. Likvideerijad rahuldavad Ühistule teada olevad võlausaldajate nõuded sõltumata nõuetest teatamisest. Kui Ühistule teada olev võlausaldaja ei ole nõuet esitanud ja nõuet ei ole Ühistust sõltumatutel põhjustel võimalik rahuldada, hoiustatakse hoiustamise tingimuste olemasolu korral võlausaldajale kuuluv raha. Kui kohustust ei ole likvideerimise ajal võimalik täita või kui nõue on vaieldav, ei või Ühistu vara liikmete vahel jagada, kui vaidlusalust rahasummat ei ole hoiustatud või võlausaldajale ei ole antud piisavat tagatist.
- 13.2. Pärast võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamist või tagamist ja vajalikku hoiustamist tagastatakse liikmetele nende tasutud osamaksud. Kui vara ei piisa osamaksud täielikuks tagastamiseks, siis

tagastatakse liikmetele nende osamaksud proportsionaalset nende osamaksu suurusele. Vara, mis jääb alles pärast osamaksude tagastamist, jaotatakse liikmete vahel likvideerijate poolt koostatud vara jaotusplaani kohaselt vastavalt nende osamaksu suurusele.

13.3. Vara võib välja jagada kuue kuu möödumisel Ühistu lõpetamise äriregistrisse kandmisest ja likvideerimisteate avaldamisest ning kahe kuu möödumisel lõppbilansi ja vara jaotusplaani liikmetele tutvumiseks esitamisest liikmetele teatamisest, kui bilanssi ega vara jaotusplaani ei ole kohtus vaidlustatud, hagi on läbi vaatamata või rahuldamata jäetud või asjas on menetlus lõpetatud.

13.4. Likvideerijad ei pea vara müüma, kui see ei ole vajalik võlausaldajate nõuete rahuldamiseks ning kui üldkoosolek nii otsustab. Sellisel juhul võib liikmetele väljamakseid teha ka müümata varaga.

Põhikiri on kinnitatud asutajate poolt 28. aprillil 2015